

UTILIZAREA SPECIILOR FAMILIEI VITACEAE JUSS. ÎN PEISAGISTICĂ

C. NEAMȚU, GH. NICOLAESCU
Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Summary. In this article we present a brief description of the species of the *Vitaceae* Juss. family, for use for landscape design.

Key words. Design, Landscape, Species, *Vitaceae*, vine.

INTRODUCERE

Familia *Vitaceae* Juss. este o familie de plante angiosperme dicotiledonate.

Familia *Vitaceae* Juss. include conform diferitor surse bibliografice 12, 14 sau 14 genuri. În Republica Moldova este acceptată clasificarea cu 14 genuri [1]. Numele familiei este derivat de la genul *Vitis*. Ea include plante lemnoase, adesea agățătoare prin cârcei (liane). Frunzele sunt alterne, stipelate, cel mai des palmat divizate. Florile sunt mici, actinomorfe, pe tipul 4 sau 5, grupate în inflorescențe cimoase sau racemo-cimoase. Ele au stamine epipetale, gineceu bicarpelar, ovar bilocular, cu câte două ovule anatropice în fiecare loja, cu glande sau disc nectarifer prezent la baza ovarului, între filamentele staminale. Fructul este o bacă [3].

Actualitatea temei investigate constă în faptul că pe lângă alte specii decorative, utilizarea speciilor din Familia *Vitaceae* Juss. în scopuri decorative capătă un interes major la populație.

Scopul studiului constă în identificarea speciilor din Familia *Vitaceae* Juss. pentru utilizare în scopuri decorative.

MATERIAL ȘI METODĂ

În vederea identificării speciilor *Vitaceae* Juss. pentru realizarea acestei lucrări s-a studiat literatura de specialitate din domeniu.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

În scopuri decorative se utilizează următoarele specii ale familiei *Vitaceae* Juss. - **Vița de Canada sau ornamentală** (*Parthenocissus quinquefolia* Planch.); Vița fecioarei *Parthenocissus tricuspidata* (Siebold & Zucc.) Planch.; *Parthenocissus henryana* (Hemsl.) Diels & Gilg.; *Rhoicissus rhomboidea* (E.Mey. ex Harv.) Planch. ș.a.

Parthenocissus quinquefolia Planch., cunoscută sub numele de viță canadiană sau iederă canadiană, este o specie de plante cu flori din familia *Vitaceae* Juss., a viței de vie. Este endemică în estul și centrul Americii de Nord, din sud-estul Canadei și estul Statelor Unite la vest de Manitoba și Utah, până în sudul și estul Mexicului și Guatemalei.

Vița de Canada sau ornamentală (*Parthenocissus quinquefolia* Planch.) - este o liană cu rădăcini cățărătoare, ramificată intens, acoperindu-se cu un covor integral din frunze, atât pereții care atârnă, cât și suprafețele orizontale. *Parthenocissus quinquefolia* Planch. este cultivată ca plantă ornamentală, datorită capacității ei de a acoperi rapid pereți și clădiri, și datorită roșului intens al frunzelor de toamnă.

Vița ornamentală crește foarte repede. Anual adaugă 2-3 m. Flagelii cresc până la 20 m.

Vița de Canada nu este pretențioasă și nu are cerințe față de locul de plantare, crește pe diferite tipuri de sol. Este rezistentă la înghețuri și la umbră. Culoare frunzelor viței depind de nivelul iluminării naturale. Dacă vița de Canada crește de partea însorită, atunci frunzele vor avea culoare portocalie intensă, purpurie sau alte nuanțe de roșu. Însă, dacă crește de partea nordică, atunci este foarte posibil că va intra în perioada invernală cu frunze verzi. Vița ornamentală se dezvoltă și crește mai bine în locuri însorite. Aceasta se manifestă prin tempoul de creștere, mărimea frunzelor și intensitatea culorii lor.

Înființarea culturii cu specia Vița ornamentală. Nu există anumite cerințe stricte de plantare a viței de Canada. Gradul de prindere este major, fie plantată vara, fie toamna. Totuși, se recomandă ca perioadă favorabilă - luna septembrie - începutul lunii octombrie. Cu o săptămână înainte de

plantare, gropile trebuie să mai fie reînnoite. În groapă, la o adâncime de jumătate de metru, se aranjează drenajul și un strat de nisip în jur de 20 cm. Apoi, totul ce rămâne se presară cu amestec de sol, compost și nisip în proporție de 2:2:1.

Vița ornamentală se utilizează pentru acoperirea gardurilor, înfrumusețarea pereților și a pergolelor.

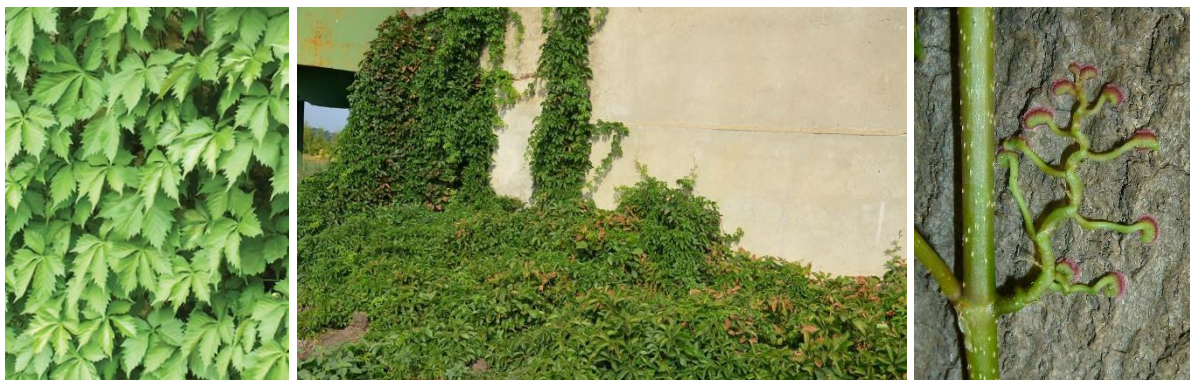

Fig. 1. Specia *Parthenocissus quinquefolia* Planch. [4, 2]

Parthenocissus tricuspidata (Siebold & Zucc.) Planch. Este o plantă care poate atinge înălțimi impresionante dacă ai o mână, făcând-o una dintre cele mai interesante de plantat lângă fațada casei.

Întreținerea sa este simplă: atât pentru cei care nu au experiență în îngrijirea plantelor, cât și pentru cei care o fac.

Plantele pierd frunzele toamna-iarna. Este originară din Asia de Est, în special Japonia, Coreea și China de Sud și de Est. **Atinge o înălțime de 30 metri**, și dezvoltă tulpini foarte subțiri din care apar frunze lobate și alternative cu o dimensiune cuprinsă între 8 și 15 cm, precum și vânturi cu ventuze la extremitățile lor care îi ajută să se țină bine de suprafețe.

Florile sunt grupate în ciorchini și sunt de culoare verzuie. Fructul este un fel de struguri de culoare albastru închis care măsoară 5-10 mm în diametru.

Parthenocissus tricuspidata (Siebold & Zucc.) Planch. este o plantă care trebuie așezată în exterior, fie în plin soare, fie în semi-umbră. La soare variația culorilor din toamnă este mai remarcabilă.

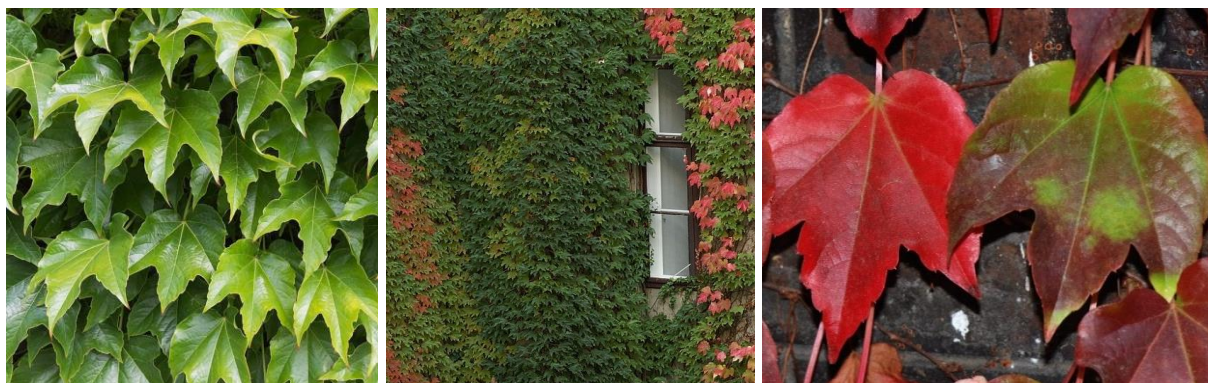

Fig. 2. Specia *Parthenocissus tricuspidata* (Siebold & Zucc.) Planch. [6]

Poate fi cultivată atât într-un ghiveci, cât și în grădină:

- **ghiveci de flori:** substrat universal în creștere.
- **grădină:** este indiferent atâta timp cât are un drenaj bun. Crește bine chiar și în solul calcaros.

Frecvența irigației va varia foarte mult pe tot parcursul anului: în timp ce vara va trebui să udăm des, în restul anotimpurilor nu va trebui să vă faceți griji atât de multe cu privire la această problemă. Excesul de apă este una dintre cele mai frecvente probleme ale cultivării plantelor.

Este necesară fertilizarea de la începutul primăverii până la sfârșitul verii cu îngrășăminte ecologice, o dată pe lună. Un alt lucru este folosirea de îngrășăminte chimice pentru plantele verzi; adică o lună îngrășăminte organice și următoarea acest îngrășământ chimic.

Parthenocissus tricuspidata (Siebold & Zucc.) Planch. poate fi înmulțită prin semințe toamna sau prin butășire la sfârșitul verii.

Parthenocissus henryana (Hemsl.) Diels & Gilg. Este o specie viguroasă, ce poate fi cultivată pe pereți, stâlpi, plante etc. atât în ghivece, cât în sol. Este o specie descoperită în China Centrală, și introdusă în Marea Britanie.

Se înmulțește prin semințe și butăși.

Fig. 3. Specia *Parthenocissus henryana* (Hemsl.) Diels & Gilg. [8]

Rhoicissus rhomboidea (E.Mey. ex Harv.) Planch. Este o plantă cățărătoare foarte adaptabilă, potrivită atât pentru interior cât și pentru exterior. Este destul de viguroasă în răspândirea sa și face o acoperire excelentă pentru ziduri și garduri cu aspect mai puțin plăcut.

Rhoicissus rhomboidea este o plantă veșnic verde, cu creștere în formă de copac mic, de la 3 până la 6 m înălțime. Frunzele de culoare verde închis sunt tri-foliolate, asimetrice, cu pețiol scurt; lucioase, cu perozitate roșietică-pal pe partea inferioară și cu marginea dinților neregulați. Tulpina de obicei de culoare maro închis este multi-ramificată, cu cârce mari. Vârfurile sunt ramificate.

Florile sunt mici de culoare galben-verzuie. Fructele sunt comestibile la sfârșitul verii până la toamnă, ajungând la o culoare roșu închis până la violet.

Fig. 4. Specia *Rhoicissus rhomboidea* (E.Mey. ex Harv.) Planch. [9]

CONCLUZII

Studierea speciilor menționate în acest articol - **Vița de Canada sau ornamentală** (*Parthenocissus quinquefolia* Planch.); Vița fecioarei *Parthenocissus tricuspidata* (Siebold & Zucc.) Planch.; *Parthenocissus henryana* (Hemsl.) Diels & Gilg.; *Rhoicissus rhomboidea* (E.Mey. ex Harv.) Planch., este binevenită, având în vedere solicitarea acestora de către populație pentru înverzire.

În continuare este necesar de a determina elementele tehnologice de producere a materialului săditor de aceste specii, cu întocmirea recomandărilor pentru sectorul de producere.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Perstnirov, N. ș.a. Viticultură. Chișinău, 2000.
2. Viță canadiană // https://ro.wikipedia.org/wiki/Viță_canadiană (văzut 2021.09.20).
3. Vitaceae // <https://ro.wikipedia.org/wiki/Vitaceae> (văzut 2021.09.20).
4. Viță de Canada sau ornamentală (*Parthenocissus quinquefolia*) // <http://www.plante.md/ro/catalog/kustarniki-listvennyie/parthenocissus-quinquefolia> (văzut 2021.09.21).
5. Viță de Canada (*Parthenocissus quinquefolia*) – plantă agățătoare // <https://www.horticultorul.ro/arbori-arbusti-ornamentali-peisagistica/plante-agatatoare-vita-de-canada/> (văzut 2021.09.16).
6. Viță de vie virgină (*Parthenocissus tricuspidata*) // <https://www.jardineriaon.com/ro/parthenocissus-tricuspidata.html> (văzut 2021.09.16).
7. *Parthenocissus tricuspidata* // https://en.wikipedia.org/wiki/Parthenocissus_tricuspidata (văzut 2021.09.17).
8. *Parthenocissus henryana* // https://en.wikipedia.org/wiki/Parthenocissus_henryana (văzut 2021.09.18).
9. *Rhoicissus rhomboidea* (E.Mey. ex Harv.) Planch. // pza.sanbi.org/rhoicissus-rhomboidea (văzut 2021.09.19).
10. Дикий виноград в ландшафтном дизайне // <https://sovhozik.ru/vinograd/dikij-vinograd-v-landshaftnom-dizajne> (văzut 2021.09.17).
11. Виноград в ландшафтном дизайне // <https://industry60plus.ru/landshaft/vinograd-v-landshaftnom-dizajne-foto-vinograd-v-landshaftnom-dizajne-na-supersadovnik-ru.html> (văzut 2021.09.17).